Programme minimal de morphologie latine au collège (cinquième)

(1) le nom et l'adjectif

1D : puella, puellæ f. (la jeune fille)

puellæ N. puella V. puella puellæ Acc. puellam puellās G. puellæ puellārum D. puellæ puellīs Ab. puellā puellīs

2D : dominus, dominī m. (le maître)

2D : templum, templī n. (le temple)

N.	dominus	dominī	templum	templa
V.	domine	dominī	templum	templa
Acc.	dominum	dominōs	templum	templa
G.	dominī	dominōrum	templī	templōrum
D.	dominō	dominīs	templō	templīs
Ab.	dominō	dominīs	templō	templīs

N. sujet, attribut du sujet

V. exclamation

Acc. complément d'objet direct

G. complément du nom

D. complément d'objet indirect

Ab. CC, complément d'agent

(2) l'adjectif : magnus, magna, magnum (grand)

	masculin	féminin	neutre
N.	magnus	magna	magnum
V.	magne	magna	magnum
Acc.	magnum	magnam	magnum
G.	magnī	magnæ	magnī
D.	magnō	magnæ	magnō
Ab.	magnō	magnā	magnō
N.	magnī	magnæ	magna
	C	magna	magna
V.	magnī	magnæ	magna
Acc.	magnōs	magnās	magna
G.	magnōrum	magnārum	magnōrum
D.	magnīs	magnīs	magnīs
Ab.	magnīs	magnīs	magnīs

(3) le verbe

amo, amās, amāre, amāuī, amātum : aimer sum, es, esse, fuī, - : être

deleo, delēs, delēre, delēuī, delētum : détruire lego, legis, legere, lēgī, lectum : lire capio, capis, capere, cēpī, captum : prendre audio, audīs, audīre, audīuī, audītum : entendre

indicatif.présent

amo	deleo	lego	capio	audio	sum
amās	delēs	legis	capis	audīs	es
amat	delet	legit	capit	audit	est
amāmus	delēmus	legimus	capimus	audīmus	sumus
amātis	delētis	legitis	capitis	audītis	estis
amant	delent	legunt	capiunt	audiunt	sunt

amor	deleor	legor	capior	audior
amāris	delēris	legeris	caperis	audīris
amātur	delētur	legitur	capitur	audītur
amāmur	delēmur	legimur	capimur	audīmur
amāminī	delēminī	legiminī	capiminī	audīminī
amantur	delentur	leguntur	capiuntur	audiuntur

indicatif.parfait

muicam.parran					
amāuī	delēuī	lēgī	cēpī	audīuī	fuī
amāuistī	delēuistī	lēgistī	cēpistī	audīuistī	fuistī
amāuit	delēuit	lēgit	cēpit	audīuit	fuit
amāuimus	delēuimus	lēgimus	cēpimus	audīuimus	fuimus
amāuistis	delēuistis	lēgistis	cēpistis	audīuistis	fuistis
amāuērunt	delēuērunt	lēgērunt	cēpērunt	audīuērunt	fuērunt
amātus[a,um] sum	delētus sum	lectus sum	captus sum	audītus sum	
amātuc[a um] ec	delētus es	lectus es	cantus es	andītus es	

amātus[a,um] es delētus es lectus es captus es audītus es amātus[a,um] est delētus est lectus est audītus est captus est delētī sumus lectī sumus audītī sumus amātī[æ,a] sumus captī sumus delētī estis lectī estis audītī estis amātī[æ,a] estis captī estis amātī[æ,a] sunt delētī sunt lectī sunt captī sunt audītī sunt

Programme minimal de morphologie latine au collège (quatrième)

(1) le nom et l'adjectif

1D : puella, puellæ f. (la jeune fille)

2D : dominus, dominī m. (le maître)

					puer, puer	ī m. (l'enfant)
N.	puella	puellæ	dominus	dominī	puer	puerī
V.	puella	puellæ	domine	dominī	puer	puerī
Acc.	puellam	puellās	dominum	dominōs	puerum	puerōs
G.	puellæ	puellārum	dominī	dominōrum	puerī	puerōrum
D.	puellæ	puellīs	dominō	dominīs	puerō	puerīs
Ab.	puellā	puellīs	dominō	dominīs	puerō	puerīs

2D : templum, templī n. (le temple)

3Di¹: consul, consulis m. (le consul)

3Di: corpus, corporis n. (le corps)

N.	templum	templa	consul	consulēs	corpus	corpora
V.	templum	templa	consul	consulēs	corpus	corpora
Acc.	templum	templa	consulem	consulēs	corpus	corpora
G.	templī	templōrum	consulis	consulum	corporis	corporum
D.	templō	templīs	consulī	consulibus	corporī	corporibus
Ab.	templō	templīs	consule	consulibus	corpore	corporibus

3Dp²: cīuis, cīuis m. (le citoyen) 3Dp: mare, maris n. (la mer)

N.	cīuis	cīuēs	mare	maria	sujet, attribut du sujet
V.	cīuis	cīuēs	mare	maria	exclamation
Acc.	cīuem	cīuēs	mare	maria	complément d'objet direct
G.	cīuis	cīuium	maris	marium	complément du nom
D.	cīuī	cīuibus	marī	maribus	complément d'objet indirect
Ab.	cīue	cīuibus	marī	maribus	CC, complément d'agent

^{1 3}Di : troisième déclinaison imparisyllabique

^{2 3}Dp: troisième déclinaison parisyllabique

(2) l'adjectif

magnus, magna, magnum (grand)

fortis, forte (robuste)

	masculin	féminin	neutre	masculin	féminin	neutre
N.	magnus	magna	magnum	fortis	fortis	forte
V.	magne	magna	magnum	fortis	fortis	forte
Acc.	magnum	magnam	magnum	fortem	fortem	forte
G.	magnī	magnæ	magnī	fortis	fortis	fortis
D.	magnō	magnæ	magnō	fortī	fortī	fortī
Ab.	magnō	magnā	magnō	fortī	fortī	fortī
N.	magnī	magnæ	magna	fortēs	fortēs	fortia
V.	magnī	magnæ	magna	fortēs	fortēs	fortia
Acc.	magnōs	magnās	magna	fortēs	fortēs	fortia
G.	magnōrum	magnārum	magnōrum	fortium	fortium	fortium
D.	magnīs	magnīs	magnīs	fortibus	fortibus	fortibus
Ab.	magnīs	magnīs	magnīs	fortibus	fortibus	fortibus

(3) le verbe

amo, amās, amāre, amāuī, amātum : aimer sum, es, esse, fuī, - : être

deleo, delēs, delēre, delēuī, delētum : détruire lego, legis, legere, lēgī, lectum : lire capio, capis, capere, cēpī, captum : prendre audio, audīs, audīre, audīuī, audītum : entendre

indicatif.présent

amo	deleo	lego	capio	audio	sum
amās	delēs	legis	capis	audīs	es
amat	delet	legit	capit	audit	est
amāmus	delēmus	legimus	capimus	audīmus	sumus
amātis	delētis	legitis	capitis	audītis	estis
amant	delent	legunt	capiunt	audiunt	sunt
amor	deleor	legor	capior	audior	
amor amāris	deleor delēris	legor legeris	capior caperis	audior audīris	
		C			
amāris	delēris	legeris	caperis	audīris	
amāris amātur	delēris delētur	legeris legitur	caperis capitur	audīris audītur	

indicatif.imparfait

amātus[a,um] sum

amātus[a,um] es

amātus[a,um] est

amātī[æ,a] sumus

amātī[æ,a] estis

amātī[æ,a] sunt

delētus sum

delētus es

delētus est

delētī estis

delētī sunt

amābam	delēbam	legēbam	capiēbam	audiēbam	eram
amābās	delēbās	legēbās	capiēbās	audiēbās	erās
amābat	delēbat	legēbat	capiēbāt	audiēbat	erat
amābāmus	delēbāmus	legēbāmus	capiēbāmus	audiēbāmus	erāmus
amābātis	delēbātis	legēbātis	capiēbātis	audiēbātis	erātis
amābant	delēbant	legēbant	capiēbant	audiēbant	erant
amābar	delēbar	legēbar	capiēbar	audiēbar	
amābāris	delēbāris	legēbāris	capiēbāris	audiēbāris	
amābātur	delēbātur	legēbātur	capiēbātur	audiēbātur	
amābāmur	delēbāmur	legēbāmur	capiēbāmur	audiēbāmur	
amābāminī	delēbāminī	legēbāminī	capiēbāminī	audiēbāminī	
amābantur	delēbantur	legēbantur	capiēbantur	audiēbantur	
indicatif.parfait					
amāuī	delēuī	lēgī	cēpī	audīuī	fuī
amāuistī	delēuistī	lēgistī	cēpistī	audīuistī	fuistī
amāuit	delēuit	lēgit	cēpit	audīuit	fuit
amāuimus	delēuimus	lēgimus	cēpimus	audīuimus	fuimus
amāuistis	delēuistis	lēgistis	cēpistis	audīuistis	fuistis
amāuērunt	delēuērunt	lēgērunt	cēpērunt	audīuērunt	fuērunt

lectus sum

lectus es

lectus est

lectī estis

lectī sunt

delētī sumus lectī sumus

captus sum

captus es

captus est

captī estis

captī sunt

captī sumus

audītus sum

audītus es

audītus est audītī sumus

audītī estis

audītī sunt

Programme minimal de morphologie latine au collège (troisième)

(1) le nom et l'adjectif

1D : puella, puellæ f. (la jeune fille)

2D : dominus, dominī m. (le maître)

					puer, puer	ī m. (l'entant)
N.	puella	puellæ	dominus	dominī	puer	puerī
V.	puella	puellæ	domine	dominī	puer	puerī
Acc.	puellam	puellās	dominum	dominōs	puerum	puerōs
G.	puellæ	puellārum	dominī	dominōrum	puerī	puerōrum
D.	puellæ	puellīs	dominō	dominīs	puerō	puerīs
Ab.	puellā	puellīs	dominō	dominīs	puerō	puerīs

2D : templum, templī n. (le temple)

3Di³: consul, consulis m. (le consul)

3Di: corpus, corporis n. (le corps)

N.	templum	templa	consul	consulēs	corpus	corpora
V.	templum	templa	consul	consulēs	corpus	corpora
Acc.	templum	templa	consulem	consulēs	corpus	corpora
G.	templī	templōrum	consulis	consulum	corporis	corporum
D.	templō	templīs	consulī	consulibus	corporī	corporibus
Ab.	templō	templīs	consule	consulibus	corpore	corporibus

3Dp⁴: cīuis, cīuis m. (le citoyen) 3Dp: mare, maris n. (la mer)

N.	cīuis	cīuēs	mare	maria	sujet, attribut du sujet
V.	cīuis	cīuēs	mare	maria	exclamation
Acc.	cīuem	cīuēs	mare	maria	complément d'objet direct
G.	cīuis	cīuium	maris	marium	complément du nom
D.	cīuī	cīuibus	marī	maribus	complément d'objet indirect
Ab.	cīue	cīuibus	marī	maribus	CC, complément d'agent

4D: manus, manūs f. (la main)

N.	manus	manūs
V.	manus	manūs
Acc.	manum	manūs
G.	manūs	manuum
D.	manuī	manibus
Ab.	manū	manibus

^{3 3}Di : troisième déclinaison imparisyllabique

^{4 3}Dp: troisième déclinaison parisyllabique

4D: cornu, cornūs n. (la corne) 5D : rēs, reī f. (la chose) N. sujet, attribut du sujet cornu cornua rēs rēs V. exclamation cornu cornua rēs rēs Acc. complément d'objet direct cornu rēs cornua rem G. complément du nom cornūs cornuum rērum reī D. complément d'objet indirect cornibus rebus cornuī reī Ab. cornibus rebus CC, complément d'agent cornū rē

(2) l'adjectif

magnus, magna, magnum (grand)

fortis, fortis, forte (robuste)

	masculin	féminin	neutre	masculin	féminin	neutre
N.	magnus	magna	magnum	fortis	fortis	forte
V.	magne	magna	magnum	fortis	fortis	forte
Acc.	magnum	magnam	magnum	fortem	fortem	forte
G.	magnī	magnæ	magnī	fortis	fortis	fortis
D.	magnō	magnæ	magnō	fortī	fortī	fortī
Ab.	magnō	magnā	magnō	fortī	fortī	fortī
N.	magnī	magnæ	magna	fortēs	fortēs	fortia
V.	magnī	magnæ	magna	fortēs	fortēs	fortia
Acc.	magnōs	magnās	magna	fortēs	fortēs	fortia
G.	magnōrum	magnārum	magnōrum	fortium	fortium	fortium
D.	magnīs	magnīs	magnīs	fortibus	fortibus	fortibus
Ab.	magnīs	magnīs	magnīs	fortibus	fortibus	fortibus

	masculin	féminin	neutre
N./V.	māior	māior	māius
Acc.	māiōrem	māiōrem	māius
G.	māiōris	māiōris	māiōris
D.	māiōrī	māiōrī	māiorī
Ab.	māiōre	māiōre	māiōre
N./V.	māiorēs	māiorēs	māiora
Acc.	māiorēs	māiorēs	māiora
G.	māiōrum	māiōrum	māiōrum
D.	māiōribus	māiōribus	māiōribus
Ab.	māiōribus	māiōribus	māiōribus

comparatif de supériorité régulier (suffixe -iōr-) :

- * altus, a, um > altior, altius [plus|trop|assez haut]
- * fortis, is, e > fortior, =, fortius [plus|trop|assez robuste]

comparatifs de supériorité irréguliers :

- * bonus, a, um > melior, =, melius [meilleur|trop bon|assez bon]
- * malus, a, um > pēior, pēior, pēius [pire|trop mauvais|assez mauvais]

superlatif régulier (suffixe -issim-) :

- * doctus, a, um > doctissimus, a, um [très|le plus savant]
- * grauis, is, e > grauissimus, a, um [très|le plus lourd]

superlatifs irréguliers :

- * bonus, a, um > optimus, a, um [très bon|le meilleur]
- * malus, a, um > pessimus, a, um [très mauvais|le pire]

(3) le verbe

amo, amās, amāre, amāuī, amātum : aimer sum, es, esse, fuī, - : être

deleo, delēs, delēre, delēuī, delētum : détruire lego, legis, legere, lēgī, lectum : lire capio, capis, capere, cēpī, captum : prendre audio, audīs, audīre, audīuī, audītum : entendre

indicatif.présent

amo	deleo	lego	capio	audio	sum
amās	delēs	legis	capis	audīs	es
amat	delet	legit	capit	audit	est
amāmus	delēmus	legimus	capimus	audīmus	sumus
amātis	delētis	legitis	capitis	audītis	estis
amant	delent	legunt	capiunt	audiunt	sunt
amor	deleor	legor	capior	audior	
-	1 1- 1	1	• ·	1- •	

delēris legeris caperis audīris amāris delētur legitur capitur audītur amātur legimur delēmur audīmur amāmur capimur amāminī delēminī legiminī capiminī audīminī leguntur amantur delentur capiuntur audiuntur

indicatif.imparfait

_					
amābam	delēbam	legēbam	capiēbam	audiēbam	eram
amābās	delēbās	legēbās	capiēbās	audiēbās	erās
amābat	delēbat	legēbat	capiēbāt	audiēbat	erat
amābāmus	delēbāmus	legēbāmus	capiēbāmus	audiēbāmus	erāmus
amābātis	delēbātis	legēbātis	capiēbātis	audiēbātis	erātis
amābant	delēbant	legēbant	capiēbant	audiēbant	erant
amābar	delēbar	legēbar	capiēbar	audiēbar	
amābāris	delēbāris	legēbāris	capiēbāris	audiēbāris	
amābātur	delēbātur	legēbātur	capiēbātur	audiēbātur	
amābāmur	delēbāmur	legēbāmur	capiēbāmur	audiēbāmur	
amābāminī	delēbāminī	legēbāminī	capiēbāminī	audiēbāminī	
amābantur	delēbantur	legēbantur	capiēbantur	audiēbantur	

indicatif.parfait

amāuī	delēuī	lēgī	cēpī	audīuī	fuī
amāuistī	delēuistī	lēgistī	cēpistī	audīuistī	fuistī
amāuit	delēuit	lēgit	cēpit	audīuit	fuit
amāuimus	delēuimus	lēgimus	cēpimus	audīuimus	fuimus
amāuistis	delēuistis	lēgistis	cēpistis	audīuistis	fuistis
amāuērunt	delēuērunt	lēgērunt	cēpērunt	audīuērunt	fuērunt
amātus[a,um] sum	delētus sum	lectus sum	captus sum	audītus sum	
amātus[a,um] es	delētus es	lectus es	captus es	audītus es	
amātus[a,um] es amātus[a,um] est	delētus es delētus est	lectus es lectus est	captus es captus est	audītus es audītus est	
			•		
amātus[a,um] est	delētus est	lectus est	captus est	audītus est	
amātus[a,um] est amātī[æ,a] sumus	delētus est delētī sumus	lectus est lectī sumus	captus est captī sumus	audītus est audītī sumus	

indicatif.plus-que-parfait

	F				
amāueram	delēueram	lēgeram	cēperam	audīueram	fueram
amāuerās	delēuerās	lēgerās	cēperās	audīuerās	fuerās
amāuerat	delēuerat	lēgerat	cēperat	audīuerat	fuerat
amāuerāmus	delēuerāmus	lēgerāmus	cēperāmus	audīuerāmus	fuerāmus
amāuerātis	delēuerātis	lēgerātis	cēperātis	audīuerātis	fuerātis
amāuerant	delēuerant	lēgerant	cēperant	audīuerant	fuerant
amātus eram	delētus eram	lectus eram	captus eram	audītus eram	
amātus erās	delētus erās	lectus erās	captus erās	audītus erās	
amātus erat	delētus erat	lectus erat	captus erat	audītus erat	
amātī erāmus	delētī erāmus	lectī erāmus	captī erāmus	audītī erāmus	
amātī erātis	delētī erātis	lectī erātis	captī erātis	audītī erātis	
amātī erant	delētī erant	lectī erant	captī erant	audītī erant	

subjonctif.présent

amem	deleam	legam	capiam	audiam	sim
amēs	deleās	legās	capiās	audiās	sīs
amet	deleat	legat	capiat	audiat	sit
amēmus	deleāmus	legāmus	capiāmus	audiāmus	sīmus
amētis	deleātis	legātis	capiātis	audiātis	sītis
ament	deleant	legant	capiant	audiant	sint
amer	delear	legar	capiar	audiar	
amer amēris	delear deleās	legar legāris	capiar capiāris	audiar audiāris	
		U	•		
amēris	deleās	legāris	capiāris	audiāris	
amēris amētur	deleās deleātur	legāris legātur	capiāris capiātur	audiāris audiātur	
amēris amētur amēmur	deleās deleātur deleāmur	legāris legātur legāmur	capiāris capiātur capiāmur	audiāris audiātur audiāmur	

subjonctif.imparfait

amārem	delērem	legerem	caperem	audīrem	essem
amārēs	delērēs	legerēs	caperēs	audīrēs	essēs
amāret	delēret	legeret	caperet	audīret	esset
amārēmus	delērēmus	legerēmus	caperēmus	audīrēmus	essēmus
amārētis	delērētis	legerētis	caperētis	audīrētis	essētis
amārent	delērent	legerent	caperent	audīrent	essent
amārer	delērer	legerer	caperer	audīrer	
amārer amārēris	delērer delērēris	legerer legerēris	caperer caperēris	audīrer audīrēris	
		C			
amārēris	delērēris	legerēris	caperēris	audīrēris	
amārēris amārētur	delērēris delērētur	legerēris legerētur	caperēris caperētur	audīrēris audīrētur	
amārēris amārētur amārēmur	delērēris delērētur delērēmur	legerēris legerētur legerēmur	caperēris caperētur caperēmur	audīrēris audīrētur audīrēmur	